

Gümnaasiumi eesti keele kursuse „Praktiline eesti keel“ (II või III) tunnikava nr 1

Tunni teema: Teksti semiootiliste süsteemide analüüs

Sihtrühm: 11.–12. klass

Vajalikud eelteadmised ja oskused: Jaan Krossi „Keisri hull“ lugemine, video tegemise oskus, teksti laiemal mõiste tundmine (eri tüübid, modaalsused, mittelineaarne tekst jne), teksti semiootiliste süsteemide tundmine.

Eesmärgid:

Õpilane

- 1) suudab anda paindlikult ja olukorda arvestades edasi oma mõtteid ja hinnanguid avalikus suhtluses, nii suuliselt kui kirjalikult;
- 2) oskab argumenteerida veenvalt ja selgelt ning suudab kaitsta oma seisukohti;
- 3) suudab kaasa mõelda avalikule esinemisele ning esitada ettekandjale küsimusi;
- 4) suudab meediateksti (filmireklaami) kriitiliselt hinnata ja analüüsida semiootilistest süsteemidest lähtuvalt;
- 5) oskab edastada eri modaalsuse ja struktuuriga infot sidusas tekstis ning lõimida sellesse oma hinnanguid ja seisukohti;
- 6) oskab luua eri modaalsusega tekste ja kasutada eesmärgipäraselt teksti semiootikat.

Lõiming teiste õppeainetega: kirjandus, ajalugu, valikaine „Kirjandus ja film“, eesti keele kursus „Meedia ja mõjutamine“.

Lõiming õppekava üldpädevustega: väärtus-, sotsiaalne, õpi-, suhtlus- ja ettevõtlikkuspädevus.

Lõiming õppekava läbivate teemadega: kultuuriline identiteet, teabekeskkond, tehnoloogia ja innovatsioon.

Osaoskused: kuulamine (vaatamine), kirjutamine, kõnelemine, lugemine.

Õpetamise meetodid ja võtted: kaasõpilaste videotööde analüüs individuaalselt ja rühmades, miniettekanne

Kasutatud materjalid: J. Krossi „Keisri hull“, Martin Ehala loengumaterjalid

Hindamise/tagasiside andmise viis: trailerite hindamine ja õpilaste tagasiside kaasõpilastele

Tunnikava tabel

Tunni faas ja aeg	Õpetaja tegevus	Õpilaste tegevus	Selgitused
Evokatsioon 3 min	Tunniteema nimetamine ja tunnitöö selgitamine õpilastele. Teksti eri semiootiliste	Mis on tekst? Tuleta	Klass on jagatud rühmadeks, ka pingid on vastavalt asetatud. Õpetaja jagab õpilastele töölehed (vt lisa 1.2 tööleht nr 6)

Tähenduse mõistmine 4 min	süsteemide meelde tuletamine, näitlikustades seda slaidiga.	meelde ja selgita iga semiootilise süsteemi tähendust, too näiteid!	Õpetaja näitab projektorist valgel tahvlil slaidi (vt 5. slaidi lisast 4.11.2). Kõigepealt kuvab õpetaja tahvlile ühe mõiste (verbaalne, visuaalne, auditoorne, žestiline, ruumiline) ja laseb õpilastel seletada, siis kuvatakse ka vastus.
Refleksioon 18 min (3x6 min)	Õpilased on loonud loetud teose (J. Krossi „Keisri hull“) põhjal filmitreilerid, kujutledes romaani võimaliku filmina. Filmitreilerid esitatakse klassile ja kõik õpilased analüüsivad neid individuaalselt, eristades semiootilisi süsteeme ja tuues välja sisulisi aspekte. Analüüs toimub iga videoklipi järel. Õpilased annavad esialgse hinnangu individuaalselt (kirjalikult).	Täida tööleht: too välja igas videoklipis esinevad semiootilised süsteemid, anna hinnang nende olulisusele-rollile antud klipis (pane tähtsuse järjekorda), hinda sisulist sarnasust teosega, tehnilise teostuse kvaliteeti ja loomingulisust.	Õpilased täidavad töölehte (vt lisa 1.2 tööleht nr 6) nähtud videoklippide põhjal.
10 min	Rollimäng: parima treileri valik filmiagentuuris. Õpilased, kes ei osalenud videote tegemisel, moodustavad agentuuri töörühma(d) ehk ekspertgrupi(d) ja valivad parima treileri. Kokkuvõtte arutlust vormistatakse kirjalikult töölehel. Videotegijad hindavad ja analüüsivad üksteise töid	Osale rühmaarutelus: ekspertgrupid (moodustatud nendest õpilastest, kes ei osalenud filmide tegemisel) lähevad ukse taha, videotegijate rühmad jäävad klassi. Ekspertdid, vormistage tagasiside töölehel. Videotegijad, esitage küsimusi konkurentidele (miks lahendasite video just	Ekspertgruppide rühmatöös kasutatakse töölehte (vt lisa 1.2 tööleht nr 7).

	klassis suuliselt (iga videomeeskond on üks rühm). Sõna saab iga rühm. Tuuakse välja kõikide videote tugevused ja nõrkused, argumenteerides iga väidet. Iga rühm nimetab tugevaima töö, välistades ennast, nii selgub nende valik.	selliselt?), paluge põhjendada näiteks nende videos esinenud puudusi.	
7 min	Rollimängu lõppfaas: otsuse langetamine ja põhjendamine.	Eksperdid kannavad oma tagasiside suuliselt klassis ette: kommenteerivad igat klippi, tuues välja kaalukad argumendid video tugevuse ja nõrkuse kohta, nimetavad parima klipi ja põhjendavad oma seisukohta.	
3 min	Võitnud video taasesitus, kui jääb aega. Muidu õpetajapoolne lühike kokkuvõte, tagasiside.		

LISA 1. Tööleht: filmitreilerite hindamine

Kirjuta vabas vormis, milline osakaal ja roll on ühel või teisel semiootilisel süsteemil, millised domineerivad. Võrdle teosega, hinda tehnilist teostust ja loomingulisust.

5 semiootilist süsteemi ja teised aspektid	I video	II video	III video
1. Verbaalne			
2. Visuaalne			
3. Auditiiivne			
4. Žestiline			
5. Ruumiline			
Vastavus teosele			
Tehniline teostus			
Loomingulisus			
Hinne 1-10			

	I video	II video	II video
Tugevad küljed (põhjendused)			
Nõrgad küljed (põhjendused)			
Kokkuvõte: üldine hinnang ja hinne (1-10) Parima video väljatoomine koos põhjendustega			